

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร มกษ. 9001-2564

เดิม ทั้งหมด 116 ข้อ (ข้อกำหนดหลัก 23 ข้อ ข้อกำหนดรอง 42 ข้อ และข้อแนะนำ 51 ข้อ)
 เป็น ทั้งหมด 107 ข้อ (ข้อกำหนดหลัก 36 ข้อ ข้อกำหนดรอง 54 ข้อ และข้อแนะนำ 17 ข้อ)

รายการ	จำนวน ข้อ	มกษ. 9001-2556			จำนวน ข้อ	มกษ. 9001-2564		
		หลัก	รอง	แนะนำ		หลัก	รอง	แนะนำ
1 น้ำ	14	5	2	7	13	5	5	3
2 พื้นที่ปลูก	11	4	4	3	11	5	5	1
3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร	21	5	8	8	23	11	9	3
4 การจัดการในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว	19	2	6	11	19	5	10	4
5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	14	3	6	5	15	6	8	1
6 การพักผลผลิต การขนย้ายในแปลงปลูก และเก็บรักษา	9	-	5	4	9	1	7	1
7 สุขลักษณะส่วนบุคคล/บุคคลากร	8	1	3	4	8	2	4	2
8 เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ	20	3	8	9	9	1	6	2
รวม	116	23	42	51	107	36	54	17

มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร มกษ. 9001 - 2564 มีการปรับแก้ไขข้อกำหนดให้มีความชัดเจนมากขึ้น จากมาตรฐานสินค้าเกษตรเดิม (มกษ. 9001 - 2556) คือปรับข้อกำหนดรองเป็นข้อกำหนดหลัก ปรับข้อแนะนำเป็นข้อกำหนดรอง และปรับรวมข้อกำหนดที่มีความคล้ายคลึงกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน ซึ่งมีเกณฑ์การตัดสินผลการตรวจประเมิน โดยข้อกำหนดหลักต้องผ่าน 100% (36 ข้อ) ข้อกำหนดรองต้องผ่านไม่ต่ำกว่า 60% (33 ข้อ) รวม 69 ข้อ และในกรณีต่อมาอายุใบรับรองต้องมีการปรับปรุงข้อกำหนดรองเพื่อพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ 80% ของข้อกำหนดรองทั้งหมด และ มกษ. 9001 - 2564 มีระดับข้อกำหนด ดังนี้

ข้อกำหนด	ระดับข้อกำหนด			รวม
	ข้อกำหนดหลัก (M)	ข้อกำหนดรอง (m)	ข้อแนะนำ (R)	
1 น้ำ	5	5	3	13
2 พื้นที่ปลูก	5	5	1	11
3 วัตถุอันตรายทางการเกษตร	11	9	3	23
4 การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว	5	10	4	19
5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว	6	8	1	15
6 การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษา	1	7	1	9
7 บุคลากร	2	4	2	8
8 เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ	1	6	2	9
รวม	36	54	17	107

ที่ปรึกษา

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง
 อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
 นางอัญชลี สุวจิตตานนท์
 รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
 นายนวนิตย์ พลเคน
 รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
 นายรพีทัศน์ อุ่นจิตตพันธ์
 รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
 นายครองศักดิ์ สงรักษา
 รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
 นางอมรทิพย์ ภิรมย์บูรณ์
 ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี
 นายวีรศักดิ์ บุญเชิญ
 ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

เรียบเรียง

นางสาวประพิศพรรณ อนุพันธ์
 ผู้อำนวยการกลุ่มคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร
 นางสาวปวีศา ขนประเสริฐ
 นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
 นางสาวณัฐธรีรัตน์ จินดานภาพร
 นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
 กลุ่มคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร
 สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

บรรณาธิการ

นางสาวพนิดา ธรรมสุรักษ์
 ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
 นายณัฐพิสิษฐ์ จารุพงศ์
 นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ
 กลุ่มพัฒนาสื่อส่งเสริมการเกษตร
 สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ออกแบบ

นายเรืองเดช ศรีวัฒน์
 นายช่างศิลป์ปฏิบัติงาน
 กลุ่มศิลปกรรมส่งเสริมการเกษตร
 สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี

จัดทำในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ : พ.ศ. 2566

GAP

พืชอาหาร (มกษ. 9001-2564)

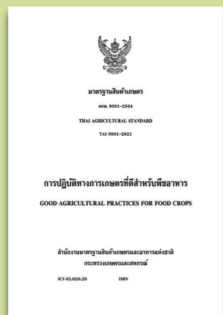
กรมส่งเสริมการเกษตร
 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินนโยบายส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐานตามระบบการรับรองมาตรฐาน GAP พืช โดยทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์รับสมัครขึ้นทะเบียน ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP ให้คำปรึกษาแนะนำ และประเมินแปลงเบื้องต้น รวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้น และประสานงานจัดส่งใบสมัครให้หน่วยตรวจรับรอง (พืช: กรมวิชาการเกษตร) ตลอดจนร่วมเป็นคณะทำงานความร่วมมือด้านการรับรองแหล่งผลิตพืชตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP พืช)

ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงแก้ไขการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร จาก มกษ. 9001 – 2556 เป็น มกษ. 9001 - 2564 โดยปรับข้อกำหนดในการผลิตสินค้าพืชอาหารให้มีความชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน เหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมปัจจุบัน และสอดคล้องกับมาตรฐาน ASEAN GAP มากขึ้น เพื่อทำให้ผู้บริโภคมั่นใจในความปลอดภัยของอาหารเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเกษตรกรผู้ปฏิบัติงานมีสวัสดิภาพที่ดี

GAP พืช คือ “การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (Good Agricultural Practices for Food Crop)” เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร เช่น พืชผัก ไม้ผล พืชไร่ พืชสมุนไพร และเครื่องเทศ ในทุกขั้นตอนการผลิตในระดับสวน/แปลง เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีความปลอดภัยจากสารเคมี จุลินทรีย์ และศัตรูพืช มีคุณภาพเหมาะสมต่อการบริโภคหรือความต้องการของผู้บริโภค โดยคำนึงถึงการใช้องค์ประกอบการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิต คำนึงถึงสุขภาพ ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนในการผลิต

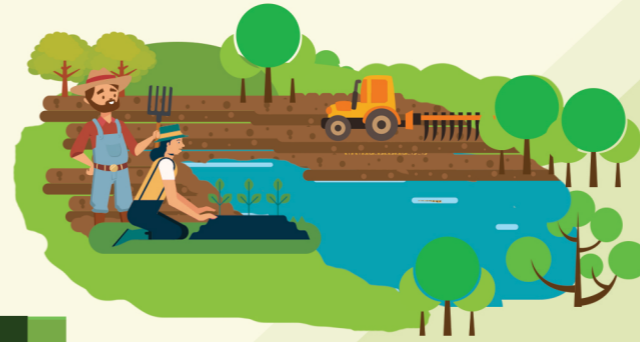

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร ตาม มกษ. 9001 – 2564 มีข้อกำหนด 8 ประการ เพื่อขอรับรองแหล่งผลิต GAP พืช

น้ำ ที่ใช้ต้องมาจากแหล่งน้ำที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต

พื้นที่ปลูก ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต

วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตร

จัดเก็บเป็นหมวดหมู่ในสถานที่เก็บที่มีมิดชิด ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ในการใช้วัตถุดิบอันตรายทางการเกษตรที่ถูกต้อง และใช้ตามคำแนะนำหรือตามฉลากที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร

การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

มีแผนควบคุมการผลิต มีการจัดการที่ดีในการใช้ปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน

การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวผลผลิตที่มีอายุเหมาะสมและถูกสุขลักษณะตามความต้องการของตลาดหรือข้อกำหนดของลูกค้า

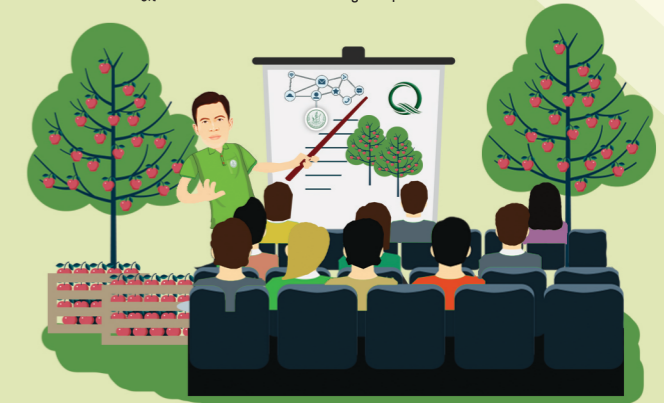
การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษา

มีการจัดการอย่างถูกสุขลักษณะของสถานที่ วิธีการขนย้าย การพักผลผลิต และ/หรือเก็บรักษาผลผลิต

บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ ความเข้าใจ

หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุขลักษณะ

เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ

มีบันทึกข้อมูลการใช้สารเคมี ประวัติการฝึกอบรม ข้อมูลผู้รับซื้อผลผลิต การปฏิบัติงานก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว และเก็บรักษาข้อมูลการปฏิบัติงาน และเอกสารสำคัญอย่างน้อย 2 ปี ของการผลิตติดต่อกัน หรือตามที่ลูกค้าต้องการ

